

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 200/2022-36

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Dobišom, Sládkovičova 1, Nitra, proti postupu a rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/704/2014-374 z 19. marca 2015 a proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Cdo 237/2018 z 31. októbra 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 16. marca 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho práva vlastníť majetok a práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), a to postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) vydaním rozsudku označeného v záhlaví tohto uznesenia a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vydaním uznesenia označeného v záhlaví tohto uznesenia. Uznesenie najvyššieho súdu a rozsudok krajského súdu navrhuje zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Alternatívne navrhuje uznesenie najvyššieho súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 25C/256/2010 sa sťažovateľ žalobou podanou na okresnom súde z 26. októbra 2010 domáhal určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam (zapísané na špecifikovanom liste vlastníctva), ktoré nadobudli odporcovia v 1. a 2. rade na základe kúpnej zmluvy zo 14. októbra 2002 (ďalej len „kúpna zmluva“), keď predávajúcou bola [REDACTED] – manželka sťažovateľa, v konkurze zastúpená [REDACTED], správcou konkurznej podstaty (ďalej len „správca konkurznej podstaty“). Okresný súd rozsudkom č. k. 25C/256/2010 z 11. januára 2011

návrh zamietol. Krajský súd v rozsudkom č. k. 9Co/51/2011 z 10. mája 2012 potvrdil rozhodnutie okresného súdu. Na základe ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 531/2012-34 z 12. februára 2013 (ďalej len „nález ústavného súdu“) rozhodol tak, že rozsudkom krajského súdu boli porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, a zrušil už označený rozsudok krajského súdu. Následne krajský súd uznesením č. k. 9Co/102/2013 z 30. septembra 2013 zrušil prvotný rozsudok okresného súdu č. k. 25C/256/2010 z 11. januára 2011 z rovnakých dôvodov, ako boli konštatované ústavným súdom, a vrátil vec na ďalšie konanie. Okresný súd mal posúdiť zákonnosť postupu konkurzného správcu, ako i konkurzného súdu.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 25C/293/2013 z 12. júna 2014 zamietol žalobu sťažovateľa a súčasne zaviazal sťažovateľa k povinnosti zaplatiť odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania. Konštatoval, že i keď prišlo k pochybeniu konkurzného súdu, toto pochybenie vzhľadom na správny výsledok nemalo také následky, aby bolo možné považovať predmetnú kúpnu zmluvu za neplatnú. Podľa názoru okresného súdu vzhľadom na ústavné princípy právnej istoty a ochrany nadobudnutých práv vlastníci (odporcovia v 1. a 2. rade) požívajú vyššiu ochranu svojho vlastníckeho práva ako sťažovateľ, ktorého vlastníctvo procesným pochybením nebolo vyporiadané, avšak v konečnom dôsledku bol hmotnoprávne výsledok správny.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutkového stavu. Krajský súd rozsudkom č. k. 9Co/704/2014 z 19. marca 2015 potvrdil konštatujúc, že bol riadne zistený skutkový stav a vec bola správne právne posúdená. Zároveň uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov odvolacieho konania.

5. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu (zhodne so súdom prvej inštancie) spočíva v nesprávnom právnom závere, čo sa týka posúdenia a zamietnutia žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, pričom prípustnosť dovolania vyvodil s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Najvyšší súd dovolanie ako neprípustné podľa § 447 písm. f) CSP odmietol, keďže dospel k záveru, že sťažovateľ v dovolaní nenastolil takú otázku, ktorá by bola relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP, keď dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP.

II. Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ rozčlenil argumentáciu tejto ústavnej sťažnosti do dvoch rovín, a to osobitne proti uzneseniu najvyššiemu súdu a osobitne proti rozsudku krajskému súdu, zhodne namietajúc porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

7. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu namieta porušenie označených základných práv:

a) formalistický výklad právam, resp. formalistické zaobranie sa jeho dovolaním, čím si najvyšší súd zjednodušuje svoju rozhodovaciu činnosť na úkor subjektov domáhajúcich sa ochrany svojich ústavou garantovaných práv využitím mimoriadnych opravných prostriedkov, dodávajúc, že z § 421 ods. 1 písm. b) CSP nevyplýva presný spôsob, ako treba právnu otázku, od ktorej vyriešenia závisí

rozhodnutie odvolacieho súdu, presne formulovať a následne presne uviesť jej riešenie (sťažovateľ sa odvoláva na nález ústavného súdu I. ÚS 155/2017);

b) nedostatočne odôvodneným (strohým) a arbitrárnym rozhodnutím, namietajúc reálny súvis a význam popísania priebehu a vyjadrenia účastníkov konania pred súdom prvého stupňa, odvolacím súdom a dôvodom, pre ktorý bolo dovolanie odmietnuté.

8. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu namieta porušenie označených základných práv:

a) nedostatočné odôvodnenie a arbitrárnosť záverov krajského súdu (vrátane okresného súdu), odchylenie sa krajského súdu od výkladu platnosti, resp. neplatnosti právnych úkonov tak, že poprel jeho účel a význam, ktorého dôsledkom je z ústavného hľadiska taká neospravedliteľnosť a neudržateľnosť, že výrazne došlo k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľa;

b) krajský súd (vrátane okresného súdu) nerešpektoval dostatočne závery vyplývajúce z predmetného nálezú ústavného súdu, a tým neposkytol ochranu jeho vlastníckemu právu;

c) krajský súd jednoznačne nevyriešil hlavnú právnu otázku, na ktorú poukázal ústavný súd, a to či zmluva o prevode nehnuteľnosti, na základe ktorej nadobudli odporcovia v 1. a 2. rade vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, možno považovať za platný alebo neplatný právny úkon;

d) krajský súd sa v rámci právneho posúdenia veci na základe vykonaných dôkazov priklonil na stranu odporcov v 1. a 2. rade, nedostatočne sa vysporiadal s právnou argumentáciou a so skutočnosťami uvedenými sťažovateľom v priebehu konania, s absenciou postupu vyplývajúcou z § 19 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) zo strany konkurzného súdu, s nedodržaním povinností správcu konkurznej podstaty a poukázal len na dobrú vieru odporcov v 1. a 2. rade pri nadobúdaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a ochranu ich práv, ktorá nebola dostatočujúco preukázaná, resp. v takom rozsahu, že by bolo nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že odporcovia boli pri nadobúdaní sporných nehnuteľností dobromyseľní;

e) v súvislosti s nedodržaním zákona konkurzným súdom (v kontexte výzvy na podanie vylučovacej žaloby sťažovateľovi pripisom) sťažovateľ poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu č. k. 5 Cdo 194/2008 z 11. septembra 2009, ktorým riešil podobnú právnu vec;

f) opomenutie časového hľadiska krajským súdom podľa názoru sťažovateľa, zrejme nedopatrením prehliadol dátum, keby bol sťažovateľom podaný samotný návrh na vylúčenie veci z konkurznej podstaty 3. marca 2003, keď už boli nehnuteľnosti speňažené, netvorili súčasť konkurznej podstaty, teda už by bol návrh z viacerých dôvodov zamietnutý.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie označených práv v bode 1 tohto uznesenia, napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo zamietnuté dovolanie proti rozsudku krajského súdu a tiež napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým zamietol žalobu sťažovateľa o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Kľúčový problém spočíval v posúdení, či vyššiu ochranu svojho vlastníckeho práva požíva sťažovateľ, ktorého vlastníctvo procesným pochybením nebolo vyporiadané, alebo odporcovia v 1. a 2. rade ako noví vlastníci, ktorí nadobudli nehnuteľnosti v dobrej viere.

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie v tejto časti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práva vlastníť majetok, práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 napadnutým rozsudkom krajského súdu

11. Ústavný súd zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. US 27/04, I. US 74/05). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktorých prioritnou úlohou je chrániť zákonnosť, mohol by nahradiť napadnuté právne názory všeobecného súdu iba v prípade, ak by bolo napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné. Skutkové a právne závery všeobecného súdu teda môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

12. Ústavný súd v tomto konaní pristúpil ku skúmaniu, či odôvodnenie právneho názoru vysloveného v napadnutom rozsudku krajského súdu je z ústavného hľadiska udržateľné a akceptovateľné.

13. Pri preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu a argumentácie v ňom uvedenej ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane a je potrebné ich skúmať vo vzájomnej súvislosti (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09, IV. ÚS 409/2020)

14. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pristúpil v súvislostiach aj k preskúmaniu druhého rozhodnutia okresného súdu, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku krajského súdu, o to viac, ak mu bola uložená povinnosť v ďalšom konaní posúdiť existenciu naliehavého právneho

záujmu na určení vlastníckeho práva sťažovateľa a následne posúdiť platnosť, resp. neplatnosť právneho úkonu, ktorým došlo u sťažovateľa k strate vlastníckeho práva, a to v kontexte nálezu ústavného súdu.

15. Z dosiaľ všetkých uvedených skutočností je nepochybné, že pri speňažovaní majetku konkurzným súdom nebol dodržaný procesný postup tým, že konkurzný súd sťažovateľovi neuložil uznesením (ale len výzvou), aby v lehote určenej súdom podal vylučovaciu žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz, a nepoučil ho o tom, že vec bola zapísaná do súpisu, a tiež o právnych následkoch nepodania žaloby, preto podľa nálezu ústavného súdu nemohla nastať domnienka v § 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní. Ďalšou nepochybnou skutočnosťou, ktorú namietal ústavný súd v náleze, bolo to, že obidva prvotne konajúce súdy sa vyhli posúdeniu otázky v zmysle § 26 ods. 3 zákona o konkurze a vyrovnaní súvisiacej s povinnosťou správcu konkurznej podstaty podať návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ak síce k jeho zániku došlo, ale nebolo vyporiadané.

16. Kľúčová otázka (nastolená ústavným súdom) je, či v prípade nedodržania zákonného postupu konkurzného súdu a správcu konkurznej podstaty je kúpna zmluva, ktorou správca konkurznej podstaty speňažil majetok vo vlastníctve osoby odlišnej od úpadcu, platná alebo nie. Podľa nálezu ústavného súdu speňaženie je možno považovať za platné, len ak neexistujú okolnosti spochybňujúce zaradenie vecí do súpisu.

17. Práve existencia okolnosti, ktoré by spochybňovali zaradenie nehnuteľnosti do súpisu, bola predmetom dokazovania v druhotnom konaní pred okresným súdom. Z obsahu druhého rozsudku okresného súdu vyplýva, že okrem výsluchu účastníkov konania a svedka (správca konkurznej podstaty) súd doplnil a vykonal ďalšie pomerne rozsiahle dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi.

18. Z dokazovania vyplynulo, že na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva sťažovateľa a jeho manželky nebol dôvod, keď dôvodom, prečo mohol správca konkurznej podstaty predať predmetné nehnuteľnosti v celku, teda aj podiel sťažovateľa, bolo to, že nehnuteľnosti boli založené, pričom sťažovateľ spolu s manželkou založili nehnuteľnosť v celku (zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti z 12. júna 1995), keď ešte nemali zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo. Podľa názoru okresného súdu mal síce správca pristúpiť k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva sťažovateľa a jeho manželky, avšak výsledok by bol určite rovnaký v tom, že by bola celá nehnuteľnosť predaná.

19. K otázke naliehavého právneho záujmu sťažovateľa a posúdenia platnosti kúpnej zmluvy okresný súd zistil, že v rámci iných konaní pred okresným súdom (9C/67/2005) a krajským súdom (28S/4/2007) medzi sťažovateľom a žalovanými v 1. a 2. rade boli vedené konania o neplatnosť právneho úkonu – kúpnej zmluvy na predmetné nehnuteľnosti. V rámci týchto konaní bolo konštatované, že sťažovateľ si neuplatnil nárok v zmysle *lex specialis* (zákona o konkurze), nemal naliehavý právny záujem a nebol účastníkom právneho úkonu – kúpnej zmluvy. To, že nebolo rešpektované vlastnícke právo sťažovateľa, nebolo dôvodom na absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy.

20. V Závere okresný súd konštatuje, že i keď prišlo k pochybeniu konkurzného súdu, toto vzhľadom na správny výsledok nemalo také následky, aby bolo možné považovať predmetnú

kúpnu zmluvu za neplatnú. Zároveň dodáva, že keďže sa sťažovateľ domáha vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti v 1/2 bez toho, aby boli tieto nehnuteľnosti akokoľvek zaťažené, tak by to bolo podľa názoru okresného súdu nemysliteľné, pretože ak by čo i len teoreticky mal nadobudnúť vlastníctvo k polovičke nehnuteľností, k tejto časti by sa mali zapísať i ťarchy, ktoré tam boli pred jej predajom a ktoré boli neuspokojené, pričom to bolo v podstatne vyššom rozsahu, ako bola polovička nehnuteľností. Takýto výsledok by sťažovateľovi nič nepriniesol a zásadne by boli porušené práva odporcov. Rozhodnutie, ktorého sa sťažovateľ domáhal, by tak bolo krajne nespravodlivé, určite vo väčšom rozsahu porušujúce ústavné práva ako tie, ktoré boli konštatované v náleze ústavného súdu.

21. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že okresný súd sa ústavne udržateľným spôsobom vysporiadal s podstatnými námietkami uvedenými v predmetnom náleze ústavného súdu, ktoré sa týkali nedodržania povinnosti správcu konkurznej podstaty predložiť návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, neposúdenia platnosti kúpnej zmluvy v dôsledku procesného pochybenia konkurzného, a tým aj neposúdenia naliehavého právneho záujmu sťažovateľa. Konštatuje, že okresný súd riadne a správne preukázal existenciu okolností, ktoré by spochybňovali zaradenie nehnuteľnosti sťažovateľa do súpisu podstaty.

22. Ústavný súd z hľadiska argumentov sťažovateľa preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu) a nezistil takú skutočnosť, ktorá by signalizovala arbitrárny postup krajského súdu nemajúci oporu v zákone.

23. Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa týkajúce sa absencie dostatočného odôvodnenia zo strany krajského súdu, k tomu ústavný súd uvádza, že z relevantnej časti napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že tento sa plne stotožnil s rozhodnutím súd prvej inštancie, dodávajúc, že súd prvého stupňa sa vo svojom rozhodnutí podrobne a riadne vysporiadal so všetkými, pre posúdenie veci podstatnými skutočnosťami, vo veci dostatočne zistil skutkový stav veci, vec aj správne právne posúdil, jeho rozhodnutie je dostatočne odôvodnené, pričom dáva odpovede na všetky skutkovo a právne relevantné otázky podstatné pre posúdenie tejto veci. Odôvodnenie krajského súdu je primerane odôvodnené, vysvetľuje skutočnosti, na základe ktorých nemožno považovať kúpnu za neplatnú a tiež dôvody zohľadnenia dobromyseľnosti odporcov v 1. a 2. rade.

24. Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku s poukazom na stotožnenie sa krajského súdu s vecnou správnosťou rozhodnutia okresného súdu, kde ústavný súd ako celok posudzoval odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu spolu s odôvodnením rozsudku, je v hraniciach ústavnej akceptovateľnosti.

25. Vo vzťahu k uvedenému ústavný súd dodáva, že aj Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej rozhodovacej činnosti dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia formou odkazu na odôvodnenie rozhodnutia súdu nižšieho stupňa je dostatočné, pokiaľ sťažovateľ vo svojom oprávnom prostriedku uplatňoval v zásade rovnaké argumenty ako v predchádzajúcej fáze konania (Gomez Cespon v. Switzerland. Rozsudok z 5. 10. 2010 k sťažnosti č. 45343/08, oddiel 1).

26. Sťažovateľ v rámci argumentácie poukazuje aj na rozsudok najvyššieho súdu č. k. 5 Cdo 194/2008 z 11. septembra 2009, ktorý sa týkal otázky, či dôsledky vyplývajúce z § 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní sa vzťahujú na vlastníka, ktorý nevedel, že jeho vec bola (navyše nevýslovne) zapísaná do súpisu konkurznej podstaty, pričom nebol konkurzným súdom poučený

o možnosti podať vylučovaciu žalobu. Prípád sťažovateľa je čiastočne rozdielny v tom, že sťažovateľ, hoci nebol priamym účastníkom konkurzného konania, vedel po celý čas o tom, že sa predáva celá nehnuteľnosť, bol vyzvaný na podanie žaloby, síce nie uznesením, len výzvou, a dokonca aj podal návrh na vylúčenie veci z podstaty.

27. Krajský súd ústavne konformným a akceptovateľným spôsobom dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu spĺňa požiadavky riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia a vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k tomuto záveru, preto tento názor nebol ústavným súdom vyhodnotený ako svojvoľný. Krajský súd sa jasne, zrozumiteľne a logicky vysporiadal so samotným meritom veci a z tohto dôvodu možno konštatovať ústavnoprávnu akceptovateľnosť napadnutého rozsudku.

28. Ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

29. Vzhľadom na uvedené ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú už pri jej predbežnom prerokovaní.

III.2. K namietanému porušeniu práva vlastníť majetok, práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu

30. K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu malo podľa sťažovateľa dôjsť tým, že najvyšší súd odmietol sťažovateľovi poskytnúť ochranu v rámci dovolacieho konania, keď dovolanie smerujúce proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol ako neprípustné, v dôsledku čoho považuje sťažovateľ napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za formalistické, arbitrárne a nedostatočne odôvodnené.

31. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že dovolací súd sa zaoberal dovolaním podaným sťažovateľom z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom dovolanie považoval sťažovateľ za prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

32. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 159/08, IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017, II. ÚS 525/2021), že otázku, kedy je prípustné dovolanie, rieši zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti, a preto posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľa. To platí o to viac, že ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Samozrejme, to sa netýka ústavnej neudržateľnosti výkladu

ustanovení o prípustnosti dovolania najvyšším súdom, v takom prípade musí ústavný súd zasiahnuť (IV. ÚS 409/2020).

33. Vychádzajúc z uvedených východísk, úloha ústavného súdu sa vo veci sťažovateľa obmedzuje na posúdenie, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o odmietnutí dovolania. V opačnom prípade by totiž ústavný súd nahrádzal právomoc najvyššieho súdu, čo s odkazom na jeho ústavné postavenie zjavne nie je jeho úlohou.

34. Z obsahu ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že dovolanie bolo koncipované konkrétne s argumentáciou vzťahujúcou sa na vyriešenie jedinej právnej otázky, čo sa týka absolútnej platnosti či neplatnosti právneho úkonu v konkrétnom prípade.

35. S poukazom na uvedené východiská ústavný súd pristúpil k prieskumu ústavnou sťažnosťou napadnutého uzneseniu najvyššieho súdu. Po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že v ústavnej sťažnosti predložená argumentácia nie je spôsobilá spochybniť ústavnú konformnosť prijatých právnych záverov. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti opakuje výhrady, ktoré už uplatnil v konaní pred všeobecnými súdmi a snaží sa doceliť rozhodnutie vo svoj prospech.

36. Podľa názoru ústavného súdu povinnosť dovolateľa vymedziť a konkretizovať prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP treba vnímať ako jeho povinnosť predostrieť vlastnú argumentáciu v prospech prípustnosti dovolania, a tak napomôcť preskúmaniu rozhodnutia dovolacím súdom. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju aj sám (I. ÚS 51/2020). Namietaná právna otázka môže vyplynúť aj z textu dovolania a nemusí byť formálne vymedzená v jeho konkrétnej časti. Dovolací súd sa má pokúsiť autenticky porozumieť dovolateľovi – jeho textu ako celku, ale na druhej strane nedotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu dovolacej otázky (I. ÚS 336/2019).

37. Najvyšší súd sa udržateľným spôsobom vysporiadal s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pričom síce stručne, ale jasne a presvedčivo vysvetlil, že z obsahu podaného dovolania vyplýva, že sťažovateľ právnu otázku zásadného významu, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, neformuluje. Najvyšší súd konštatuje, že z obsahu dovolania sťažovateľa možno vyvodiť, že namieta nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov odvolacím súdom, resp. vyjadruje svoj názor týkajúci sa skutkových zistení a prezentuje svoj právny názor na predmetný spor; touto nesprávnosťou však nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť dovolateľ vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

38. Z obsahu napadnutého uznesenia ďalej vyplýva, že najvyšší súd vnímal právne závery súdov nižšej inštancie týkajúce sa posúdenia a zamietnutia žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam ako výsledok procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejedávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov odvolací súd (aj súd prvej inštancie) viedli k prijatiu rozhodnutia o zamietnutí žaloby sťažovateľa.

39. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, pričom nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody,

pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť ako procesne neprípustné. Právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený dostatočným spôsobom a presvedčivo.

40. Len nesúhlas s napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktoré sťažovateľ označuje za nespravodlivé a nepresvedčivé, nie je totiž sama osebe postačujúca na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia za situácie, ak najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočne vysvetlil dôvod odmietnutia jeho dovolania. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu vrátane ich dôvodov a námietok.

41. Na tomto základe ústavný súd zastáva názor, že neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zasahoval, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol, keďže medzi napadnutým uznesením a porušením označených práv nebola zistená príčinná súvislosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 6. apríla 2022

Miloš Maďar
predseda senátu